

Brännskadevård i Belgien, hösten 2020

Som en del av min ST i rekonstruktiv plastikkirurgi ingår det en randning på ett brännskadecentrum, då akut omhändertagande av brännskador och sekundär rekonstruktion av brännskador är en del av den plastikkirurgiska grundutbildningen. För att bredda mina kunskaper gällande brännskadevård och även om andra sjukvårdssystem så fick jag chansen att förlägga större delen av min brännskaderandning i Belgien.

Brännskadevården är i Belgien, likt Sverige, centraliserad till specifika center. Till skillnad från Sverige, med 2 brännskadecenter och totalt 6 IVA-platser, så finns det i Belgien 7 brännskadecentrum samtliga med flera IVA-platser på en lika stor befolkning som Sverige.

Större delen av min tid i Belgien spenderade jag vid Universitetssjukhuset UZ Gasthuisburg, Leuven. Leuven är en universitetsstad några mil öster om Bryssel. Brännskadecentret bestod av 14 platser med varierande vårdnivå men där samtliga platser kunde konverteras till IVA-platser. De stora brännskadorna omhändertogs via ett sedvanligt traumaomhändertagande på akuten medan de mindre bedömdes primärt direkt på brännskadecentrum. Vården av de ineliggande patienterna sköttes främst av anestesipersonal medan man som plastikkirurg kom för dagliga bedömningar av brännskadorna. Övrig tid ägnades åt operation och öppenvårdsmottagning av nya och gamla brännskador inklusive konservativ ärrbehandling och teammottagningar för att fånga upp den psykosociala problematiken som ofta finns efter brännskador. Hela teamet som jobbade med de brännskadade patienterna var mycket engagerade i sitt arbete och vården var välorganiserad.

Två dagar i veckan spenderade jag vid Queen Astrid Military Hospital i Bryssel, där min handledare dr van Brussel, med över 20 års erfarenhet av brännskadekirurgi, hade en deltidsanställning. Queen Astrid Military Hospital är ett sjukhus för yrkesmilitärer och deras familjemedlemmar. Sjukhuset ägnade sig enbart åt brännskadevård och deras centrum bestod av 24 platser, varav 14 var IVA-platser. Patienterna var vid detta center generellt svårare brännskadade med fler industrirelaterade brännskador än i Leuven. Vid Universitetsstaden Leuven var istället en av de vanligaste brännskadeorsakerna frityrolja vid matlagning i hemmet. Vid Queen Astrid Military Hospital opererade man ofta tillsammans plastikkirurger, handkirurger och i vissa fall ortopedier. Och det var också militärsjukhuset som fick ta ett allt större ansvar för hela Belgiens brännskadevård när andra vågen av covid-19-pandemin svepte in över Belgien och flera brännskadecenter, inklusive det i Leuven, fick omprioritera all sin vård till covid-vård.

Min önskan med att göra min brännskaderandning utomlands var såklart att få möjligheten att få se mer då Sverige har i förhållandevis ganska få brännskador men också att få lära mig mer om sjukvård i andra välbärgade sjukvårdssystem. Även om mycket i Belgien är väldigt likt Sverige tycker jag att min vistelse har gjort mig mer öppen för nya tankar och idéer för hur man ska lösa rent kirurgtekniska problem men även hur vården kan organiseras. Det är lätt att fastna i sina rutiner och jag har absolut fått ökad förståelse att det inom plastikkirurgin finns många vägar till målet.

Under min tid i Belgien ökade antalet covid-fall lavinartat och jag fick vara med om allt hårdare restriktioner med utgångsförbud kvälls- och nattetid, nedstängda restauranger och sedan hur man la om vården och prioriterade om alla resurser för att ta hand om covid-patienter. Tyvärr ledde detta till att jag var tvungen att avbryta min vistelse i Belgien två veckor tidigare än planerat men jag återvände hem till Sverige lite klokare och full av arbetsmotivation.

Jag vill tacka Stockholms läkarförening för resestipendiet vilket möjliggjorde resan!

Stina Jakobsson